

WPISUJE UCZEŃ

KOD UCZNI

--	--	--

DATA URODZENIA

--	--	--	--	--	--	--	--

dzień miesiąc rok

POZNAŃ

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ
NADZORUJĄCY

dysleksja

MATERIAŁ DIAGNOSTYCZNY DLA SZÓSTEJ KLASY SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Styczeń 2009

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy zestaw egzaminacyjny zawiera 8 stron.
Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
2. Na tej stronie i na karcie odpowiedzi wpisz swój kod i datę urodzenia.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem albo piórem z czarnym tuszem lub atramentem.
Nie używaj korektora ani ołówka.
5. W zadaniach od 1. do 20. są podane cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek na karcie odpowiedzi:

A	B	C	D
---	---	---	---

6. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np. gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

■	B	C	D
---	---	---	---

7. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź.

	B	C	
--	---	---	--

8. Rozwiązania zadań od 21. do 24. zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach.
Pomyłki przekreślaj.
9. Ostatnia strona arkusza jest przeznaczona na brudnopis.
Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane.

Powodzenia.

**Czas pracy:
60 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 40**

W sadzie i w ogrodzie

Tekst do zadań od 1. do 4.

Sadownictwo to dział gospodarstwa wiejskiego, zajmujący się produkcją owoców jadalnych w sadach (np. jabłonie, grusze, śliwy, wiśnie), gajach (np. oliwki, drzewa cytrusowe), na plantacjach (np. porzeczki, truskawki); także nauka o hodowli i uprawie roślin sadowniczych. Wzmianki o uprawie drzew owocowych znajdują się już w najstarszych źródłach chińskich i egipskich. W żywieniu starożytnych ludów śródziemnomorskich ważną rolę odgrywały daktyle, oliwki, figi, winogrona i granaty. Od dawna owoce spożywano także na terenie Polski - świadczą o tym nasiona znajdowane w wykopaliskach z okresu kamienia i brązu.

Sadownictwo przez długi czas wchodziło w zakres rzemiosła ogrodniczego, rozwijającego się pomyślnie zwłaszcza w XVII i XVIII wieku we Francji i Anglii, gdzie rozpowszechniły się sady drzew karłowatych¹, stosowano również różne sposoby szczepienia, cięcia i formowania koron drzew. Rozwój sadownictwa jako nauki rozpoczął się w drugiej połowie XIX wieku. Dzięki temu, że poznano biologiczne podstawy krzyżowania roślin, powstało wiele nowych odmian drzew owocowych. W 1913 roku utworzono w Wielkiej Brytanii pierwszy w Europie instytut sadownictwa. W Polsce rozwój sadownictwa jako nauki nastąpił przed I wojną światową, ale już po II wojnie światowej tą nauką zajmowano się we wszystkich wyższych uczelniach rolniczych, a także w Instytucie Sadownictwa założonym w 1951r. w Skierniewicach.

Na podstawie: *Nowa encyklopedia powszechna PWN*, Warszawa 1998, t.5, s.689.

1. Jakie owoce odgrywały ważną rolę w żywieniu starożytnych ludów, zamieszkujących tereny położone wokół Morza Śródziemnego?

- A. Wiśnie, jabłka i gruszki.
- B. Jabłka, czereśnie i śliwki.
- C. Porzeczki, truskawki i maliny.
- D. Winogrona, daktyle i oliwki.

2. Które ze znaczeń wyrazu *sadownictwo* jest prawdziwe?

Sadownictwo to

- A. nauka o zakładaniu i pielęgnowaniu sadów.
- B. dział literatury o sposobach przetwarzania owoców.
- C. szczególne zamiłowanie do pielęgnacji sadów.
- D. dział rolnictwa zajmujący się uprawą roślin kwiatowych.

3. Pierwszy instytut sadownictwa w Europie utworzono w

- A. drugiej połowie XVIII wieku.
- B. pierwszej połowie XIX wieku.
- C. pierwszej połowie XX wieku.
- D. drugiej połowie XX wieku.

4. Wiele nowych odmian drzew owocowych powstało, dlatego że

- A. zastosowano różne sposoby cięcia gałęzi.
- B. zaczęto używać środków ochrony roślin.
- C. poznano podstawy krzyżowania roślin.
- D. rozpowszechniono sadzonki drzew karłowatych.

¹ Karłowaty – drzewa karłowate – w sadownictwie: niskie drzewa owocowe.

5. Znaczenie wyrazu *karłowaty* znajdziesz w słowniku
- A. ortograficznym.
 - B. języka polskiego.
 - C. terminów literackich.
 - D. frazeologicznym.

Tekst do zadań od 6. do 9.

- [1] Przyleciał, zagwizdał szpak.
[2] Zaraz ci powiem, co i jak.
[3] – Czereśni – zawołał – czereśni
[4] nie można zrywać za wcześnie,
[5] lecz w sam czas!
[6] Czerwiec w słońcu je rumieni,
[7] co dzień dodaje czerwieni.
[8] Gdy dojrzałe, słodkie kiście
[9] zamigocą pośród liści,
[10] ja dam znak.
[11] Z dawna ptaki głoszą w pieśniach,
[12] że najlepiej na czereśniach
[13] zna się szpak!

M. Czerkawska, *Czereśnie*, [w:] M. Czerkawska, *Żółte chodaczki*, Warszawa 1986.

6. W zdaniu *Zaraz ci powiem, co i jak* ujawnia się
- A. mówiący szpak.
 - B. podmiot mówiący.
 - C. rumiana czereśnia.
 - D. autorka utworu.
7. Czerwiec został ukazany w wierszu jako
- A. malarz.
 - B. muzyk.
 - C. ogrodnik.
 - D. lotnik.
8. Określenie w sam czas oznacza, że czereśnie należy zrywać,
- A. kiedy rozpocznie się gorące lato.
 - B. gdy w pieśniach ogłoszą to ptaki.
 - C. kiedy będą dojrzałe i słodkie.
 - D. gdy poeta napisze o tym wiersz.
9. Fragment od 3. do 10. wersu jest
- A. opowiadaniem o sadzie.
 - B. barwnym opisem szpaka.
 - C. dialogiem szpaka i czereśni.
 - D. wypowiedzią (monologiem) szpaka.
10. Które wyrazy się nie rymują?
- A. Szpak – jak.
 - B. Czas – znak.
 - C. Rumieni – czerwieni.
 - D. Pieśniach – czereśniach.

11. W zdaniu *Na czereśniach zna się szpak* wykorzystano

- A. epitet.
- B. przenośnię.
- C. porównanie.
- D. wyrazy dźwiękonaśladowcze.

12. W którym zdaniu wyraz *owoc* został użyty w znaczeniu przenośnym?

- A. Wiele zwierząt żywi się przede wszystkim owocami.
- B. Drzewa ugięły się pod ciężarem owoców.
- C. Oszczędności były owocem wielu wyrzeczeń.
- D. Dojrzałe owoce wiśni zawieszono do chłodni.

Tekst do zadań od 13. do 15.

sad *m III, D. -u, Ms. sadzie; Im M. -y* «teren, na którym zostały zasadzone drzewa i krzewy owocowe; ogród owocowy»: Sad wiśniowy. Zbierać owoce w sadzie.

Słownik języka polskiego, Warszawa 1999, t. 3, s. 157.

ogród *m IV, D. ~rodu, Ms. ~rodzie; Im M. ~rody* «teren zajęty pod uprawę roślin ozdobnych lub użytkowych z wyznaczonymi alejami, ścieżkami, grządkami, ozdobiony trawnikami, klombami kwiatów itp.»: Ogród miejski. Ogród kwiatowy, owocowy, warzywny, użytkowy. Dom z ogrodem. Pielęgnować, uprawiać ogród. Spacerować po ogrodzie. Pracować w ogrodzie.

Słownik języka polskiego, Warszawa 1999, t. 2, s. 476.

13. Na podstawie informacji ze *Słownika języka polskiego* stwierdzasz, że *sad* i *ogród* to rzeczowniki rodzaju

- A. męskiego.
- B. żeńskiego.
- C. nijakiego.
- D. męskoosobowego.

14. Po przeanalizowaniu znaczenia podanych wyrazów wiadomo, że

- A. ogród można zamiennie nazywać sadem.
- B. sad można zamiennie nazywać ogrodem owocowym.
- C. ogród można zamiennie nazywać polem uprawnym.
- D. sad można zamiennie nazywać gajem.

15. W obu zacytowanych ze słowników definicjach zastosowano wyraz

- A. sad.
- B. uprawa.
- C. grządka.
- D. teren.

16. Pani Kasia kupiła 2,5 kg wiśni w cenie 3 zł 20 gr za kilogram i 3 kg czereśni w cenie o 2 zł za kilogram wyższej. Za wiśnie i czereśnie zapłaciła

- A. 11,0 zł.
- B. 14,0 zł.
- C. 23,6 zł.
- D. 27,2 zł.

17. Gospodyni przygotowuje kompoty na zimę. Na 3 kg czereśni potrzebuje 12 litrowych słoików. Ile takich samych słoików powinna przygotować na 4,5 kg czereśni?

- A. 14
- B. 16
- C. 18
- D. 20

